

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/230/2015
Identifikačné číslo spisu: 6015200110
Dátum vydania rozhodnutia: 15.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Kováčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6015200110.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu právnej veci žalobcu: Coolfood, s.r.o., so sídlom Nová Ves 116, zastúpeného advokátskou kanceláriou Patajová Pataj, s.r.o., J. Chalupku 8, Banská Bystrica, IČO: 36 867 519, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, Masarykova 10, Košice o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. S/2014/02998-2.1 zo dňa 28. októbra 2014 o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/24/2015-93 zo dňa 19. mája 2015 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/24/2015-93 zo dňa 19. mája 2015 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. S/2014/02998-2.1. zo dňa 28.10.2014, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie žalovaného, ako prvostupňového správneho orgánu, č. 100/14-1.0/pok/r zo dňa 13.08.2014, podľa § 19 ods. 2 písm. a) bod 1 zákona 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce v znení neskorších predpisov za porušenie povinností vyplývajúcich z predpisov uvedených v § 12 ods. 1 písm. a) bod 4, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 5.000 € za zavinené porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 zák. č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 82/2005 Z.z.“), ku ktorému došlo tak, že žalobca ako zamestnávateľ porušil zákaz nelegálneho zamestnávania tým, že zamestnával fyzické osoby T. O., E. Z., L. Y., P. O., V. Z., J. P., ktorí boli prihlásení do registra Sociálnej poisťovne dňa 03.01.2014, si nesplnil povinnosť vyplývajúcu podľa osobitného predpisu, zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“). Proti rozhodnutiu I. st. správneho orgánu podal žalobca odvolanie a na

základe odvolania rozhodoval II. st. správny orgán - žalovaný, ktorý napadnuté rozhodnutie I. stupňa správneho orgánu potvrdil. Proti rozhodnutiu podal žalobca žalobu odôvodnenú tým, že napriek opakovanej snahe žalobcu uskutočniť prihlásenie zamestnancov, z dôvodu technických príčin, nemal možnosť ovplyvniť zaslanie registračných listov dotknutých zamestnancov. Žalobca v žalobe uviedol, že napadnuté rozhodnutie ako individuálny správny akt je v rozpore s čl. 152 ods. 4 Ústavy SR v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Žalobca tvrdil, že došlo k naplneniu formálnych znakov označeného správneho deliktu, avšak absentuje existencia materiálneho znaku, a teda nejde o správny delikt porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania. Neuplatnenie ústavne konformného výkladu zákona spôsobuje nezákonnosť postupu správneho orgánu. Žalobca má pochybnosti, o tom či je Protokol o výsledku inšpekcie relevantným a objektívnym titulom na vydanie I. st. rozhodnutia, z dôvodu, že uvedená inšpekcia bola vykonaná osobou, ktorá bola následne právoplatne z prejednávania a rozhodovania veci vylúčená.

Krajský súd mal za to, že napadnuté rozhodnutie o uložení pokuty vychádza zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci a vykonaného dokazovania, ktorým dostatočne spoľahlivo bolo preukázané porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania. Mal preukázané, že žalobca uzavrel dohodu o vykonaní práce a zamestnanci túto prácu vykonávali predtým, ako boli prihlásení v Sociálnej poisťovni. Jednalo o zamestnancov: T. O. zamestnaná na dohodu o vykonaní práce zo dňa 02.01.2014, E. Z. zo dňa 02.01.2014, L. Y. zo dňa 02.01.2014, P. O. zo dňa 02.01.2014, V. Z. zo dňa 02.01.2014, J. P. zo dňa 02.01.2014, prihlásení do registra Sociálnej poisťovne odo dňa 03.01.2014.

Krajský súd vyslovil záver, že u všetkých 6 zamestnancov boli splnené formálne aj materiálne znaky správneho deliktu, bol porušený zákaz nelegálneho zamestnávania na základe dohôd o vykonaní práce ešte predtým, ako boli títo zamestnanci prihlásení do registra Sociálnej poisťovne. Za porušenie bola stanovená sankcia pokuty na dolnej hranici vo výške 5 000,- eur.

Krajský súd ďalej uviedol, že ak žalobcovi bránili technické príčiny elektronicky zaregistrovať všetkých dotknutých zamestnancov ku dňu vzniku poistenia (02.01.2014), žalobca mal možnosť prihlásiť zamestnancov do registra Sociálnej poisťovne osobne na pobočke, prostredníctvom sms, prípadne faxom. Nestotožnil sa s tvrdením žalobcu o naplnení ústavne konformného výkladu zákona, ktorý má spôsobiť nezákonnosť postupu správneho orgánu. Mal za to, že v tomto prípade právny predpis nedovoľuje dvojaký výklad, uloženie sankcie pri nelegálnom zamestnávaní dvoch a viacerých zamestnancov vo výške najmenej 5 000,- eur je stanovené kategoricky, jednoznačné znenie normatívneho textu vylučuje jeho interpretáciu iným spôsobom. Z toho dôvodu krajský súd nepovažoval rozhodnutie správneho orgánu v rozpore s čl. 152 ods. 4 Ústavy SR v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR.

Vznesenej námietke zaujatosti voči B. V. K., pracovníčke Inšpektorátu práce v Banskej Bystrici bolo vyhovené. B. V. K. bola z prejednávania rozhodovania veci č.k. 100/14-1.0/pok. vylúčená. Vylúčenie tejto pracovníčky však nič nezmenilo na skutočnosti, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu zákazu nelegálneho zamestnávania, za čo bola žalobcovi uložená pokuta.

Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že správne orgány dostatočne zistili skutkový stav veci a tento aj po právnej stránke správne posúdili. Mal za to, že napadnuté rozhodnutie i postup žalovaného bol z pohľadu žalobných dôvodov v súlade so zákonom a nakoľko námietky žalobcu neodôvodňujú zrušenie napadnutého rozhodnutia, žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal.

Vo včas podanom odvolaní žalobca navrhol, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutia žalovaného a prvostupňového správneho orgánu a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Uviedol, že krajský súd nebral do úvahy naplnenia materiálnej stránky správneho deliktu nelegálneho zamestnávania a to, že žalobca zamestnával na základe dohody o vykonaní práce zo dňa 02.01.2014 aj v roku 2013, z toho dôvodu musel odhlásiť osoby zo systému ku dňu zániku 31.12.2013 a prihlásiť vznik. Žalobca ďalej namietal, že registráciu realizoval 27. a 28. 12. 2013, kedy systém nereagoval, čo potvrdilo aj vyhlásenie Sociálnej poisťovne, že v dňoch 29.12.2013- 01.01.2014 nebolo

možné zasielať registračné listy. Žalobca zamestnancov odhlásil dňa 02.01.2014 ale neprihlásil, z dôvodu, že boli problémy s registráciou, čo Sociálna poisťovňa potvrdila vyjadrením, že na prelome rokov 2013-2014 a dňa 02.01.2014 evidovali problémy s registráciou. Žalobca vykonal dňa 03.01.2014 registráciu spätne, zaplatil odvody za dni 01.01-02.01.2014. Podľa žalobcu boli naplnené formálne znaky správneho deliktu ale nie materiálne. Dotknutí zamestnanci mali v minulosti uzatvorené dohody o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru a boli riadne prihlásení.

Ďalej žalobca v odvolaní zdôraznil, že ako subjekt vždy rešpektujúci povinnosti ukladané mu objektívnym právom vykonal registráciu dotknutých zamestnancov spätne ku dňu, kedy začali reálne vykonávať prácu pre žalobcu. Keby žalobca pri plnení svojich povinností podvádzał, Sociálna poisťovňa ani žalobca by objektívne nemali žiadnu šancu takýto prípadný podvod žalobcu odhaliť. Podľa informácie zástupcu žalovaného, informačný systém Sociálnej poisťovne je nastavený tak, že automaticky upozorňuje na prípady, keď dátum reálneho začatia výkonu práce zamestnancom predchádza dátum jeho registrácie v registri Sociálnej poisťovne. Na základe tohto automatického upozornenia potom orgány dohľadu vykonávajú kontrolu dotknutých zamestnávateľov. Ako príklad žalobca uviedol, že prípade ak by žalobca dňa 03.01.2014 registroval zamestnancov ako deň začiatku výkonu práce napr. deň 04.01.2015, prvostupňový správny orgán by s najväčšou pravdepodobnosťou u žalobcu kontrolu nelegálneho zamestnávania ani nevykonal a údajné nelegálne zamestnávanie by ani nemal šancu odhaliť.

Žalovaný sa vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu v plnom rozsahu stotožnil s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 23S/24/2015 zo dňa 19. mája 2015, ktorý považuje za vecne správny a zákonný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). Termín verejného vyhlásenia rozsudku bol oznámený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke najvyššieho súdu.

Najvyšší súd mal za to, že postupy prvostupňového aj druhostupňového správneho orgánu boli v súlade s príslušnými zákonmi. Protokol, ako aj rozhodnutia majú zákonom stanovenú formu, ktorá predstavuje obsahové a formálne náležitosti. Správne orgány v odôvodnení rozhodnutia uviedli, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami boli vedené pri hodnotení dôkazov, ako použili správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodovali a ako sa vyrovnali s návrhmi účastníka konania a zdôvodnili výšku pokuty.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 O. s. p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

V zmysle § 19 ods. 2 písm. a) bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce v znení neskorších predpisov, uloží inšpektorát práce zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania pokutu od 2 000,- eur do 2 00 000,- eur a ak sa jedná o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5 000,- eur.

V zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní v znení neskorších predpisov, právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať, podľa § 2 ods. 2 a 3 tohto zákona. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 3 tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z.z. nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu

- a) fyzickej osoby a nemá s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu,
- b) fyzickej osoby, má s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu a do začiatku výkonu kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania nesplnila povinnosť podľa osobitného predpisu alebo
- c) štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý nemá povolenie na prechodný pobyt na účely zamestnania a povolenie na zamestnanie, ak to vyžaduje osobitný predpis a ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak.

Podľa § 231 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je zamestnávateľ povinný prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti a zamestnanca podľa § 4 ods. 2, okrem zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody o brigádnickej práci študentov podľa § 227a, na dôchodkové poistenie pred vznikom týchto poistení, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, odhlásiť zamestnanca najneskôr v deň nasledujúci po zániku týchto poistení okrem zániku povinného nemocenského poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa § 20 ods. 3, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a) až c).

Predmetom preskúvacieho odvolacieho konania najvyššieho súdu je rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania najvyšší súd skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a konania týmito rozhodnutiami predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vyporiadal so všetkými námietkami žalobcu uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Po preverení riadnych podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu sa najvyšší súd stotožnil so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise.

Z predloženého súdneho spisu, ktorého súčasťou je administratívny spis žalovaného, najvyšší súd zistil, že rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu č.k. 100/14-1.0/pok/r/ zo dňa 13.08.2014 bolo podľa § 19 ods. 2 písm. a) bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce v znení neskorších predpisov za porušenie povinností vyplývajúcich z predpisov uvedených v § 12 ods. 1 písm. a) bod 4, za porušenie § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní v znení neskorších predpisov, spočívajúce v tom, že účastník konania ako zamestnávateľ R., porušil zákaz nelegálneho zamestnávania tým, že zamestnával fyzické osoby, ktoré boli prihlásené do registra Sociálnej poisťovne dňa 03.01.2014, si nesplnil povinnosť podľa osobitného predpisu - zákonu č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, za čo bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 5 000,- eur.

Najvyšší súd považuje za potrebné zopakovať, že v prípade ak žalobcovi bránili technické príčiny elektronicky zaregistrovať zamestnancov ku dňu vzniku poistenia, žalobca mal možnosť zrealizovať prihlásenie zamestnancov do registra Sociálnej poisťovne aj iným spôsobom a to osobne na pobočke, sms, mailom alebo faxom. Žalobca teda nesplnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 231 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 461/2003 Z.z., teda prihlásiť zamestnanca do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia pred vznikom týchto poistení, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca. Z uvedeného dôvodu žalobca podľa § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 82/2005 Z.z. fyzické osoby, ktorých závislú prácu využíval a mal s nimi založený pracovnoprávny vzťah formou

pracovného pomeru, nelegálne zamestnával tým, že si nespĺnil povinnosť podľa osobitného predpisu, a to podľa § 231 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 461/2003 Z.z.

Rozhodnutie žalovaného a aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu posúdil aj najvyšší súd ako súladné so zákonom a preto sa stotožnil s právnym názorom krajského súdu, ktorý žalobu o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného zamietol.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu ako vecne správny a v súlade so zákonom podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, preto mu súd právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.